

تعیین میزان دقت تشخیصی سونوگرافی در ضربه بسته شکمی، ۱۳۸۲

دکتر غلامعلی حامد برقی^۱، دکتر افشین محمدی^۲، مهندس عبدالرسول صفائیان^۳

^۱نویسنده مسئول: استاد رادیولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز E-mail: hamedbarghi@gmail.com

^۲دستیار رادیولوژی ^۳مربی آمار زیستی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

چکیده

زمینه و هدف: بیماران با شرایط بالینی ناپایدار ناشی از ضربه بسته شکمی نیازمند ارزیابی سریع آسیب اعضای داخل شکمی به منظور تعیین نیاز به عمل جراحی می‌باشند. سونوگرافی روشی سریع است که می‌تواند در محل احیای بیماران برای یافتن مایع آزاد صفاقی به عنوان نشانه‌ای از آسیب اعضای داخل شکمی مورد استفاده قرار گیرد. این مطالعه آینده‌نگر به منظور تعیین میزان کارایی سونوگرافی اورژانس در بیماران مبتلا به ضربه بسته شکمی و با هدف مقایسه دقت سونوگرافی با نتایج لاولژ صفاقی تشخیصی و سی‌تی‌اسکن طرح‌ریزی شد.

روش کار: در ۱۷۴ بیمار با ضربه بسته شکمی قبل از سی‌تی‌اسکن یا لاولژ صفاقی سونوگرافی اورژانس شکمی انجام شد. سونوگرافی اورژانس با روش FAST (Focused Abdominal Sonography for Trauma) انجام گرفت و شش ناحیه شکم به منظور یافتن مایع آزاد صفاقی معاینه شد.

یافته‌ها: نتایج این بررسی نشان داد که سونوگرافی حساسیت ۹۵٪، اختصاصیت ۸۰/۸٪ و دقت کلی ۸۹/۶٪ در تشخیص مایع آزاد صفاقی دارد. ارزش پیشگویی مثبت و منفی سونوگرافی به ترتیب ۸۹/۴٪ و ۹۰/۱٪ تعیین شد.

نتیجه‌گیری: سونوگرافی روشی قابل اعتماد برای ارزیابی سریع ضربه بسته شکمی بوده و می‌توان آن را جایگزین لاولژ صفاقی تشخیصی کرد.

واژه‌های کلیدی: ضربه بسته شکمی، سونوگرافی، مایع آزاد صفاقی

تاریخ وصول: ۸۳/۳/۲۸ درخواست اصلاحات نهایی: ۸۳/۶/۱۰ پذیرش: ۸۳/۷/۱

مقدمه

تروما یعنی صدمه ای به بدن ناشی از تبادلی با انرژی محیطی به نحوی که شدت انرژی از قدرت ارتجاعی بدن برای مقابله با آن بیشتر باشد [۱].

امروزه تروما شایع ترین علت مرگ در افراد ۱-۴۵ ساله بوده [۲و۳] و باعث از دست دادن روزهای کارآیی بیشتری نسبت به بیماری های قلبی - عروقی و سرطان ها می شود [۱].

به طور کلی ۱۰٪ از کل مرگ های ناشی از تروما به علت آسیب های اعضای شکمی می باشد [۵و۴]. طی بررسی انجام شده مشخص شده است که یکی از علل

عمده افزایش میزان مرگ و میر ناشی از تروما تأخیر در تشخیص صحیح بیماران مبتلا به آسیب های شکمی مخاطره آمیز می باشد [۳]، همچنین ارزیابی نادرست شدت ضایعات شکمی علت عمده ای از مرگ و میرهای قابل پیشگیری در ضربه بسته شکمی است [۲].

مهمترین مسئله در درمان مصدومین مبتلا به ضربه بسته شکمی بررسی دقیق و سریع کسانی است که به اقدام جراحی فوری نیاز دارند. مطالعات گذشته نشان داده اند که معاینه بالینی برای قضاوت در مورد آسیب های محتمل شکمی چندان قابل اعتماد نمی باشد [۶].